

دریچه

عبدالمالک‌های درونمان را بشناسیم

نیره نوری

شب‌ی که ماه کامل شد، برای من شب‌ی بود ناآرام که ام‌ری ناجی و رویه‌ای رؤیاساز به نام وصال، عشق و دلدادگی، به جایتی تحت لوای باوری افراطی تبدیل شد... امشب در قامت یک بانو، درایتی عمیق دیدم که نقش ایدنولوژی را فراتر از عشق دیده بود. نگاهی متفاوت از آنچه تا کنون در اندیشه شاعران‌هام بدان رسیده بودم که عشق موهبتی است فراتر از تمامی کائنات که به واسطه‌اش استیلای ظلم بر دل پادشاه هزارویکشپ رنگ عطفوت می‌گیرد و با کیسوان منبژه، بیژن در قعرچاه را به نور و روشنی می‌رساند.

عشق‌وازه‌ای مقدس است که به باورم نمی‌گنجید این‌گونه رنگ بپازد و سیمای پرمهرش را به شرات یک هلاکت مبدل کند. دنیای دون و دور از اخلاقیات این‌گونه خود را به ما می‌نماید که به‌ناگاه تمامی معادلات فکراتی که تاکنون با آن زیسته بودی، فرو بریزی؛ فروریختنی تاسف‌بار...

ای وای... فاجعه‌ای مکرر... خرافه، چهل و در نهایت، حجم وسیعی از توجیهات غلط‌گونه که سرانجام هر ذهن متحجرى است و البته سرانجام هر ُذهن متحجرى که ظنین صدايش از رسول خدا نیز فراتر رفته و می‌خواهد گامی بلندتر

بردارد همین‌گونه خواهد بود چرا از دین سرشار از رحمانیت، مهربانی و آزاداندیشی‌ما چهره‌ای خشونت‌طلب به معرض همگان بگذاریم؟ خوشبختی که گاه با هلاکت نزدیکان و گاه با بردن آبیروی برادر مسلمانش، گاه اندیشه‌ای محدود و یک جهان‌بینی پوسیده آن چنان حقیقت را وارونه جلوه‌گر می‌کند که در باور نمی‌گنجد. عبدالمالک‌های درونمان را بشناسیم.

با خرافه‌های خانمان‌برانداز حقیقت وجودمان مبارزه کنیم. و بر این عاشقانه ناآرام در این شبی که ماه کامل شد، صحه نگذاریم...

جاری

نقد کتاب «حاشیه‌نشین‌های اروپا» برگزار می‌شود

● گروه ادب: نقد کتاب «حاشیه‌نشین‌های اروپا» با حضور مریوان حلپچه‌ای، محمدرضا اصلائی، زرگار محمدی و مجتبی گلستانی در نشر ثالث برگزار می‌شود. علاقه‌مندان برای حضور در این نشست می‌توانند ۲۶ خردادماه، ساعت ۱۸ به نشانی: خیابان کریمخان‌زاد، بین ایرانشهر و ماهشهر، شماره ۱۴۸ مراجعه کنند.

آواز «مارال» در تهران

● گروه موسیقی «مارال» با قطعاتی به زبان‌های فارسی، شیرازی، آذری و کردی، در دستگاه‌های سه‌گاه و شور، برای چهارمین‌بار به فرهنگ‌سرای نیاوران می‌آید. به گزارش روابط عمومی بنیاد آفرینش‌های هنری نیاوران، «گروه موسیقی مارال» به سرپرستی و خوانندگی سارا شاعی و همکاری گروه دف‌نواز و همراهی گروه حرکت، با رپرتوار از موسیقی ایرانی به اجرای کنسرت می‌پردازد. اعضای گروه موسیقی مارال عبارت‌اند از: سارا شاعی (سرپرست و خواننده)، نرگس نیری (تار)، مهناز اطهری‌نژاد (دف)، هدیه ملکی‌پور (قانون)، بهنوش جودکی (بم‌تار و ستار)، بهارک خواجه‌ای (ویولن)، بهاره جودکی (تسبک)، و آلیی مرغوب‌نیا (کمانچه). در این اجرا همچنین آروشا جلاجور، نرجس‌السادات صالحی، طیبه سیاوشی، زهرا بلوکات و سوده اسکندری از گروه دف‌نواز، گروه «مارال» را همراهی خواهند کرد. همچنین مژده طیبی به‌عنوان مجری در این کنسرت حضور خواهد داشت. گفتنی است گروه حرکت «آروا» به سرپرستی گلناز مظهری گروه موسیقی مارال را با نمایش‌های آیینی همراهی می‌کنند. دیگر نقش‌آفرینان این نمایش میثرا خزایی، فرشته رضازاده، کتایون عتیقی، سمیه کوروش، مهگل ملکی، ثمره مهوان، نوشین بدری‌کوهی و نرگس طاهرلد هستند.
شایان ذکر است‌که کنسرت «مارال»، ویژه بانوان دوشنبه ۲۷ خرداد ساعت ۲۱ در سالن خلیج فارس فرهنگ‌سرای نیاوران روی صحنه می‌رود. علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه بلیت به سایت www.iranconcert.com مراجعه کنند یا با شماره ۰۹۱۳۳۳۴۸۵۵ تماس بگیرند.

رضا آشفته: این روزها، به‌ویژه در فصل بهار ۹۸ به نمایش‌نامه‌نویس بلندآوازه فرانسوی، فلوریان زلر بیشتر از دیگر نمایش‌نامه‌نویسان خارجی و حتی ایرانی در صحنه‌های تئاتر کشورمان پرداخته شده است؛ شاید این نویسنده هم مثل اقبال از متون نیل سایمون آمریکایی، یک تب و مدی باشد که در پیش هست و شاید هم نیاز و ضرورتی است که ما را متوجه محتوای آنها کرده است؛ محتوایی که در این سال‌ها از متون ایرانی دریغ شده و به جبران این نقص و کمبود به‌ناچار باید متون ترجمه را کار کنیم. شاید این دلیل دومی منطقی‌تر باشد، چون متن‌های زلر همگی ضمن داشتن ساختارهای قابل پذیرش و حتی بکر و تازه اما همچنان تأکیدشان بر محتوایی است که در آن شناخت قابل تعمیمی از انسان معاصر را پیش‌روی مخاطبانش قرار می‌دهد و در آن به ضرورت و اقتضای زمان و مشکلاتش به‌گونه‌ای دارد پاسخ می‌دهد و فرقی هم نمی‌کند که ترازدی یا کم‌دی‌های زلر اجرا شوند. زلر یک شخصیت جهانی دارد؛ هم به دلیل نشر رمان‌ها و هم نمایش‌نامه‌هایش امروز چهره ادبی و هنری شناخته‌شده‌ای در کل جهان است و شاید این روزها خبر ساخت اولین فیلم سینمایی‌اش به این شهرت و فراگیرشدن نامش کمک بیشتری کرده باشد.

بنابر اعلام رسانه‌های جهانی، آنتونی هاپکینز و اولیویا کولمن در درام «پدر» همبازی می‌شوند. به نقل از وراثتی، هاپکینز، برنده جایزه اسکار برای «سکوت بره‌ها» و کولمن‌که سال گذشته برای «سوکلی» همین جایزه را دریافت کرد، در فیلم تازه فلوریان زلر با یکدیگر همبازی می‌شوند.

«پدر» یکی از سه‌گانه مشهور این نمایش‌نامه‌نویس و کارگردان سرشناس فرانسوی در سال ۲۰۱۲ است‌که روی صحنه نیز رفته. «مادر» و «پسر» دیگر آثاری هستند که در کنار «پدر» یک تریلوزی خانوادگی را شکل می‌دهند.

زلر فیلم‌نامه فیلم را نیز نوشته است.

هاپکینز در این فیلم در نقش اصلی ظاهر می‌شود. او ل مردی خودستا و سرسخت را دارد که گرفتار آلزایم می‌شود و به‌هیچ‌وجه نیز رضای به قبول کمک‌های دختر جوانش، آنی نیست. این نخستین فیلم بلند زلر است و گویا در انگلستان جلوی دوربین خواهد رفت.

پدر یا مادر

نمایش «پدر / مادر»، به کارگردانی رضا احمدی و نقش‌آفرینی مسعود کرامتی، مهدی پاکدل، نسرین نصرتی، آرش تبریزی، ندا اسدی و سارا امیدوار از بیست‌ونهم خردادماه ۱۳۹۸ در تئاتر مستقل تهران روی صحنه می‌رود.

«پدر / مادر» دوگانه‌ای به نویسندگی فلوریان زلر است که گروه اجرایی، یک شب، «پدر» را در ۷۵ دقیقه و شب بعدی، «مادر» را در ۸۰ دقیقه به اجرا خواهد برد. این روند، تجربه جدیدی است که تا پایان تیرماه ۱۳۹۸ ادامه خواهد داشت. به عبارتی، اجرای «پدر» یا «مادر» به صورت جداگانه، هر یک شب‌درمیان، در معرض دید تماشاگران قرار خواهد گرفت. مترجمان نمایش‌نامه «پدر»، حمیدرضا امان‌پورقرانی و مریم حیدری و همچنین مترجم نمایش‌نامه «مادر»، تینوش نظم‌جو هستند.

علی فرهمند

خب که چی؟! این سؤال در طول تماشای فیلم – اشغال ذهن ما– نشان از تهی‌بودن آن شلوغ برپهایوی پرگوی شعارزده دارد. «ساتنی شیش‌ونیم» هم اسراف به هزینه صرف دید و شنود و نوشتن درباره‌اش، اما قلم را گریز نیست که اولاً رسانه‌ها طبق معمول بزرگ جلوه‌اش داده و ثانیاً خود دارای نکاتی است‌که ارانه استدلال، امری ضروری:

اولاً: «متری شیش‌ونیم» – ظاهراً – در روند شخصیت‌پردازی موفق و تأثیرگذار و اغلب منتقدان نیز حول همین مسئله، «شیش‌ونیم» بار به دور اثر گردیده‌اند؛ اما به نظر می‌رسد این روند از اساس ظاهری است و خام‌دستانه – و حاصل عدم درک مفهوم شخصیت‌پردازی؛ چیزی که در عمق و جان کاراکترهای «متری شیش‌ونیم» اتفاق نیفتاده؛ سوی باطنی ندارد و بالطبع موجب همدات‌پنداری نخواهد شد؛ یعنی (مثلاً) شنیده‌های فیلم‌نامه‌نویس حاکی از آن بوده که یک شخصیت قابل درک را ضعف‌هایش می‌سازد و نیز تناقضات فردی و بر همین اساس زمانی قابل‌توجه صرف شناخت بَدَمَن خطرناک و «گادفادر» نمای داستان و پس از مدتی مدید، بَدَمَن داستان، نیم‌جان و با قرص‌هایی که به قصد خودکشی خورده یافت می‌شود و اصولاً چنین تصویر از چنان آنتاگونیست، باید تمایل مخاطب به

همچنین در شهر اصفهان، در همین خردادماه شاهد اجرای نمایش پدر بودیم. تئاتر «پدر»، به کارگردانی ملیحه میمنی از هفتم تا هفدهم خردادماه ۹۸ در تماشاخانه اصفهان روی صحنه رفت.

مادر

رویا میرعلمی جایگزین پانته‌آ بهرام در نمایش «مادر» شد که قرار است از ۳۱ خرداد به کارگردانی علی احمدی اجرای عمومی خود را آغاز کند. در آستانه اجرای عمومی این نمایش تغییراتی در گروه بازیگران به وجود آمده و در این راستا رویا میرعلمی جایگزین پانته‌آ بهرام شده است. گروه اجرایی این اثر نمایشی در یادداشتی درباره این تغییر توضیحاتی به شرح زیر ارائه داده‌اند: «پس از حدودا دو ماه تمرین به دلیل عدم هماهنگی پانته‌آ بهرام، بازیگر نقش مادر با گروه اجرایی و ترک تمرین، رویا میرعلمی نمایش «مادر» را همراهی خواهد کرد.

گروه اجرایی اعلام می‌دارد با توجه به تعهدی که نسبت به اجرا در بازه زمانی مشخص (۳۱ خرداد تا ۳۱ تیر) به تماشاخانه ایرانشهر دارد و همچنین به احترام مخاطبانی که بلیت تهیه کرده‌اند، خانم رویا میرعلمی در ادامه مسیر نمایش «مادر» را همراهی خواهند کرد. این در حالی است‌که پانته‌آ بهرام از روز ۱۹ خرداد و آغاز نمایش «جنایات و مکافات» به کارگردانی رضا ثروتی در این اثر روی صحنه می‌رود.

گمانه زده می‌شود؛ با توجه به اینکه هفته گذشته نام پانته‌آ پناهی‌ها به عنوان یکی از بازیگران اصلی «جنایات و مکافات» اعلام و پس از چند روز از فهرست بازیگران آن در خبرهای گروه حذف شد، به نظر می‌رسد پانته‌آ بهرام جانشین او در این نمایش شده باشد. گمانه زده می‌شود؛ نوشته فلوریان زلر با طراحی و کارگردانی علی احمدی با ترجمه تینوش نظم‌جو و تهیه‌کنندگی خسرو احمدی از ۳۱ خرداد با تغییر بازیگر به صحنه خواهد رفت. علی احمدی، پس

مروری بر ردپای محکم یک درام‌نویس فرانسوی در تئاتر ایران

به دنبال فلوریان زلر

عکس از رضا جعفری، تیوال

و به کارگردانی سمانه زندی‌نژاد، تهیه‌کنندگی مهرداد بهاء‌الدینی و با بازی بازیگرانی چون الهام کردا، رضا بهبودی، کاظم سیاحی و ستاره پسیانی مرداد ۹۶ در سالن استاد ناظرزاده کرمانی تماشاخانه ایرانشهر به روی صحنه رفت. این نمایش با محوریت عشق، مرگ و رازی که پس از مرگ باقی می‌ماند، داستان زنی (آن) است که شوهر نویسنده‌اش (پی‌یر) را اخیراً در یک تصادف از دست داده و در پس فقدان برای آرامش خاطر، شبی به خواندن یادداشت‌های موجود در دفتر کار همسرش روی می‌آورد؛ شاید امری عادی است که آدمی در طول شب‌های بی‌خوابی قاطع‌تر از ساعت‌های روشن روز فکر کند.

انتخاب متن ارسوی زندی‌نژاد چندان با اثر سابقش در تافار نیست. «کلاغ» که سال ۹۵ در سالن چهارسوی تئاتر شهر روی صحنه رفته بود، مانند «اگه بمیری» کاوشی در باب روابط انسانی با نگرشی جنسی بود. در «اگه بمیری» زنی پس از مرگ همسرش در این اندیشه است که آیا او در تمام دوره زناشویی‌شان مرتکب خیانت شده است یا خیر. پاسخ او در یک ماراثن یک‌ساعت‌ونیمه آری است؛ با اینکه دیگران چنین تصویری را رفتار خیانت‌آمیز پی‌یر (رضا بهبودی) ندانند.

نمایش «پدر»، نوشته فلوریان زلر و با کارگردانی محمود زنده‌نام، از یکم آذر ۱۳۹۶ در پردیس تئاتر شهرزاد اجرا شد که در نهایت نتوانست انتظارات برآمده از این ترازدی دشوار و پر از درد را در صحنه برآورده کند. «آن سوی آینه» نوشته فلوریان زلر به کارگردانی علی سربانی از چهارم دی‌ماه ۹۶ در پردیس تئاتر شهرزاد روی صحنه رفت. ترجمه این نمایش‌نامه برعهده تینوش نظم‌جو بوده است و علی سربانی علاوه بر کارگردانی در این نمایش ایفای نقش می‌کرد. علاوه بر او، ریما رامین‌فر، مارال بنی‌آدم و پُرمان جمشیدی نیز بازیگران اصلی این نمایش بودند.

نمایش «آن سوی آینه» یک کم‌دی درام اجتماعی است و قصه دو زوج را روایت می‌کند که با بحران روبه‌رو می‌شوند.

● گروه هنر: فیلم «متری شیش‌ونیم» به سراغ

● گروه هنر: فیلم «متری شیش‌ونیم» به سراغ

● گروه هنر: فیلم «متری شیش‌ونیم» به سراغ

نمی‌شوند؛ پلیس، دزد را نمی‌یابد، اما مواد مخدر او را چِرا و این موجب تردید قاضی به پلیس‌ها و کش‌دادن موقعیت پیش از اعدام بدمن است، در صورتی که در اثر «هیچکاک»، اساس فیلم، ضعف شخصیت و حادثه محرک نخست با آغازین صحنه شکل می‌گیرد: «سرگیجگی». و فارغ از این اغلب صحنه‌های اثر را می‌توان بی‌رون ریخت، بی‌آنکه آبی از آب تسکان بخورد. مثال: صحنه پرخرج دستگیری معتادان، صحنه‌های تقابل میان پسر کوچک و پدر معتاد، دعوای دو پلیس بر سر روابط کاری، ارتباط نصف‌ونیم قهرمان با همسرش (تلفنی) و... همه‌اش زیادی است و اتفاقاً مخاطب را پرت موضوع اصلی دزد و پلیس می‌کند، چنین اتفاقی تنها از سر نابلدی نسبت به «داستان کلاسیک» رخ داده است.

ثالثاً: دیوانه پیام اخلاقی فیلم شده‌ام؛ بعد از آن بزَن‌ویکوب‌ها و با آن اعدام یادآور میان‌مایه‌ای به نام «لاتنوری» و در یک صبح آرام که همه‌چیز تمام شده، اما معتادی شیشه پنجره قهرمان را می‌کوبد و یعنی چنین فاجعه‌ای (اعتیاد) با اعدام یک نفر ریشه‌کن نمی‌شود. این جنس پیام‌ها؛ اساساً با رویکرد فیلم هم‌خوانی ندارد و شاید هم دارد اگر بپذیریم «متری شیش‌ونیم» در ظاهر خواسته شبیه به دزد و پلیس‌های محبوب عمل کند و در باطن از آینه عبرت هم کمتر است؛ یعنی در ظاهرسازی تلاشی داشته قابل‌توجه – در کنار آبروداری بازیگران در حفظ فیکِی نقش (حالا این تعریف است یا نه، نمی‌دانم)؛ ولی در باطن دنباله‌رو همان سینمای به‌اصطلاح «اجتماعی» مبتذل «ثرو سمیه» است.

هنر

مروری بر ردپای محکم یک درام‌نویس فرانسوی در تئاتر ایران

به دنبال فلوریان زلر

زیر آسمان فیروزهای

فیلم‌های داستین هافمن مرور می‌شود

● گروه هنر: این هفته در بخش مرور پرونده کاری بازیگران، فیلم‌هایی از «داستین هافمن» در بخش صحنه‌گران (مرور آثار) شبکه نمایش

بخش می‌شود.

داستین لی هافمن بازیگر تئاتر، سینما و کارگردان است. هافمن تاکنون بیش از ۶۰ فیلم در ژانرهای مختلف در کارنامه هنری خود دارد. او شش بار کاندیدای دریافت اسکار شده و دو بار این جایزه را به خاطر بازی در فیلم‌های «کریمر علیه کریمر» و «مرد بارانی» تصاحب کرده است. فیلم‌های «شهر دیوانه»، «بزرگ‌مرد کوچک»، «کریمر علیه کریمر»، «سک را بچینان»، «فروشگاه عجیب آقای مگوریوم»، «داستان خانواده مایرویتز» و «مرد بارانی» آثاری هستند که با بازی داستین هافمن، به ترتیب از شنبه ۲۵ تا جمعه ۳۱ خرداد ماه، ساعت ۲۱ از شبکه نمایش پخش می‌شوند. این فیلم‌ها، ساعت ۰۴:۳۰ و ۱۱:۰۰ روز بعد بازپخش می‌شوند.

«شکستن همزمان بیست استخوان» در جشنواره ایرانی پاریس

● گروه هنر: «شکستن همزمان بیست استخوان»، ساخته برادران محمودی، در حالی در جشنواره فیلم‌های ایرانی پاریس به نمایش درمی‌آید که تا به امروز حضورهای موفق بین‌المللی فراوانی داشته و بهترین فیلم جشنواره بین‌المللی بوسان شده است.

این فیلم با نام بین‌المللی «رونا مادر عظیم» در جشنواره جهانی فیلم فجر دیپلم افتخار بهترین فیلم در بخش بین‌الملل و دیپلم افتخار بهترین فیلم آسیایی را کسب کرد. این سومین حضور برادران محمودی در جشنواره فیلم‌های ایرانی پاریس بعد از فیلم‌های «چند مترمکعب عشق» و «رفتن» است. هفتمین جشنواره فیلم‌های ایرانی پاریس که از ۱۲ تا ۱۸ ژوئن (۲۲ تا ۲۸ خردادماه) در فرانسه برگزار می‌شود، با نمایش مستند «برای آزادی» افتتاح خواهد شد.

علی مصفا و شقایق فراهانی در شانگهای چین

● گروه هنر: فیلم «سال دوم دانشکده من»، ساخته رسول صدرعاملی، کارگردان صاحب‌نام سینمای ایران در ادامه حضور جهانی خود، در بخش پانورامای بیست‌ودومین جشنواره بین‌المللی فیلم شانگهای در کشور چین به نمایش درمی‌آید.

این فیلم پیش‌ازاین موفق به کسب جایزه بهترین بازیگر زن برای سها نیاستی در جشنواره فیلم مسکو و همچنین کاندیدای دریافت جایزه بهترین کارگردانی از این جشنواره شده بود. جشنواره شانگهای هم مانند جشنواره مسکو و در کنار فستیوال‌هایی مانند کن و ونیز از فستیوال‌های رده الف سینمای جهان به شمار می‌آید. فستیوال شانگهای از ۲۵ خرداد تا ۳ تیر در کشور چین برگزار می‌شود.

علی مصفا، نیلوفر خوش‌خلق، بابک حمیدیان، شقایق فراهانی، پدram شریفی، مریم بوبانی، شیوا خسرومهر و با حضور ویشکا آسایش و افشین هاشمی و با معرفی سها نیاستی و فرشته ارسطویی بازیگران جدیدترین ساخته رسول صدرعاملی به تهیه‌کنندگی مسعود ردایی هستند.

جشن ۱۰سالگی تماشاخانه «ایران‌شهر» برگزار می‌شود

● گروه هنر: امروز ۲۵ خرداد مراسم بزرگداشت ۱۰ سالگی تأسیس تماشاخانه ایرانشهر با حضور هنرمندان و مدیران فرهنگی – هنری کشور در این مجموعه تئاتری برگزار می‌شود. بزرگداشت ۱۰سالگی فعالیت حرفه‌ای این مجموعه تئاتری با حضور هنرمندان برجسته هنرهای نمایشی، مدیران و صاحبان تماشاخانه‌های تخصصی و دولتی و جمعی از مدیران فرهنگی و هنری کشور امروز در تماشاخانه ایرانشهر برگزار می‌شود. همچنین در این مراسم که از ساعت ۱۸ در سالن ناظرزاده کرمانی آغاز می‌شود، از سایت جدید تماشاخانه ایرانشهر رونمایی خواهد شد.